

# Jólaevangelið

---

## *Ein kend söga, sögd á ein nýggjan hátt*

*Í dag eru jólini ein kristin høgtíð, har vit minnst Jesu føðing. Henda søga kann vera trupul at skilja hjá smærri børnum, sjálvt um tey kanska hava hoyrt hana mangar ferðir. Á hesi síðuni er ein øðrvísi útgáva av søguni um Jesu føðing. Upprunaligu søguni kunnu tit lesa niðast.*

## **Fólkatejning**

Einaferð fyri mongum árum síðan, hevði keisarin í Italia ómetaliga stórt vald. Augustus æt hann. Hann ráddi yvir nógvum londum. So nógvum londum ráddi hann yvir, at bæði hann og menniskjuni, sum búðu í hesum londum, hildu, at hesi londini vóru øll londini í heiminum. Augustusi dámdi væl at halda skil á tí, sum hann ráddi yvir, og tí ynskti hann at fáa greiðu á, hvussu nógv fólk búðu í øllum hesum londunum, og hvørjum býum tey komu frá.

Sum sagt, so gjørt. Augustus var vanur at fáa sín vilja, so hann gjørði av, at øll menniskjuni í hesum londunum skuldu fara til teir býirnar, tey vóru ættað. So kundu tey, sum arbeiddu fyri Augustus, telja fólkini har. Tá á døgum høvdu tey onga telefon ella teldu, so tey sum taldu upp kundu ikki bara ringja og spyrja, hvørji og hvussu nógv fólk vóru í húskinum.

Eitt av londunum, sum Augustus ráddi yvir, var Ísrael, og í Ísrael búði ein maður nevndur Jósef. Jósef var trúlovaður Mariu, og Maria var við barn. Tá ið Augustus gav boð um, at fólkatejning skuldi vera, vóru Jósef og Maria í einum býi, sum æt Nasaret, men hvørki Maria ella Jósef vóru ættað úr Nasaret. Tí máttu tey fara avstað, hóast Maria hevði eitt barn í búkinum. Tey máttu ferðast til býin Betlehem, tí haðani var Jósef ættaður.

## **Jesus verður føddur**

Tað var ein long ferð, og tá á døgum vóru eingi tok ella bilar, og heldur eingi flogfør, og tí máttu tey ganga allan vegin. Tíbetur høvdu tey ein asna, sum bar Mariu, tá ið hon gjørdist ov troytt og ikki orkaði at ganga longur. Tá ið tey at enda komu vegin fram, vóru ikki nógv støð at sova, tí ómetaliga nógv fólk vóru komin til Betlehem vegna fólkatejning. Men Maria skuldi jú eiga eitt barn, so tey máttu finna okkurt stað at vera. Tíbetur fingur tey loyvi at hvíla seg í fjósinum hjá einum blíðum bónda. Og tað var gott, tí í tí tey komin inn, átti Maria barn sítt.

Tað var ein lítil drongur. Hann var teirra fyrsta barn, so tit kunnu hugsa tykkum, at Maria og Jósef vóru errin. Men tey áttu onga vøggju at leggja hann í, og tey høvdu gloymt at taka klæðir við til hansara. Tey ballaðu hann inn í eitt teppi og lögdu hann í eina krubbu, sum hestarnir og hini djórini brúktu til at eta hoyggj úr. Har var turt og fjálgt og júst nóg stórt til eitt lítið barn. Djórini royndu at lukta og finna útav, hvat hetta løgna í krubbuni var, men tey funnu skjótt út av, at hetta ikki var etandi.

### **Hirðarnir mæta einglunum**

Stutt frá Betlehem sótu nakrir hirðar, sum ansaðu eftir sínum seyði og sínum geitum. Bráðliga hvukku teir við – og tað gjørdur teirra seyðir og geitir eisini. Serliga seyðirnir, tí seyðir eru so lættir at kløkka. Teir høvdu góða orsök til at hvøkka við, tí bráðliga lýsti himmalin upp rundan um teir, sum var sólin dottin niður av himmalinum. Men tað var tíbetur ikki sólin, tí hevði tað verið hon, so høvdu teir kódna.

Men tað, tey sóu, var minst líka merkisvert, sum hevði sólin dottið niður. Framman fyri teimum stóð ein veruligur eingil, og tað var ikki vanligt at síggja slíkar, heldur ikki tá á døgum.

Hirðarnir gjørdust ógvuliga bangnir, tí teir høvdu jú ongantíð sæð ein eingil fyrr. Eingilin lýsti og var mætur sum fáur. Hirðarnir vistu ikki, hvat ein tílíkur eingil mundi vera førur fyri at gera. Men eingilin segði teimum, at teir ikki skuldu ræðast, tí Gud hevði sent hann niður á jørðina at bera teimum eini gleðiboð. Síðan segði eingilin teimum frá um tað lítla barnið, sum júst var føtt í Betlehem. “Hetta barnið,” segði eingilin, “skal bjarga menniskjunum undan øllum illum.”

Hirðarnir vóru ikki heilt vísir í, hvat eingilin meinti við, tí nógv í heiminum ger, at vit fáa ilt. Vit kunnu fáa ógvuliga ilt av tannapínu. Tað kann vera ringt at vera fátækur, tí so hevur mann ilt í búkinum av svongd. Happing ger teg keddan, og um tú missir onkran, sum tú ert góður við, fært tú ilt í hjartað. “Tað kundi eitt lítið barn einki gera við,” hugsaðu teir, men tordu ikki at spyrja tann stóra eingilin, hvat hann meinti við. Hirðarnir lurtaðu bara eftir øllum, sum eingilin segði. Seinni kundu teir tosa og hugsa nærri um hetta.

Og eingilin segði nógv løgið. Hann segði, at lítla barnið var Kristus, og at tað var ein harri. Og síðan segði eingilin, at einaferð fór barnið at gerast ein máttmikil kongur eins og Dávid. Hetta skiltu hirðarnir als ikki, men so bað eingilin teir fara til barnið, sum var í Betlehem.

Hetta var lættari at skilja, tí so nýttist teimum ikki at hugsa, men bara fara, har eingilin bað teir fara. Kanska fóru teir at skilja, at barnið var ein harri, tá teir sóu tað.

Í næstu løtu varð himmalin fullur av einglum, sum lovaðu Gudi og takkaðu honum. Síðan sungu teir, sum bara einglar kunnu syngja.

“Heiður veri Guði í hægsta himli, og friður á jørð, og í menniskjum góður tokki.”

### **Hirðarnir finna tað lítla barnið**

Tá ið einglarnir vóru farnir, vóru hirðarnir skjótir at pakka saman. Teir skundaðu sær til Betlehem at finna barnið. Og hóast eingilin ikki hevði sagt teimum, hvar fjósið lá, so funnu teir bæði Jósef, Mariu og tað lítla barnið, sum lá í krubbuni.

Hirðarnir greiddu teimum frá, at eingilin hevði sagt, at hetta barnið skuldi bjarga menniskjum frá øllum illum. Jósef og Maria hildu hetta vera ógvuliga løgið. Maria gjørdist eitt sindur bangin eisini, men hon legði sær hetta í geyma og goymdi tað í hjarta sínum. Hon hugsaði mangan aftur á hesi orðini.

Hirðarnir kundu ikki verða verandi hjá Jósefi og Mariu. Teir máttu út at ansa dýrunum á bønnum. Teir prísaðu Gudi fyri alt tað, teir høvdu hoyrt og sæð, tí alt varð júst, sum eingilin hevði sagt teimum.

### **Lítli drongurin fær navnið Jesus**

Tá ið tann lítli drongurin var átta dagar gamal, varð hann nevndur Jesus, tí tað hevði Gud avgjørt. Maria, mamma hansara, hevði fingið vitjan av einum stórum og vøkrum eingli. Eingilin hevði sagt henni, at barnið skuldi eita Jesus.

Tað er gott, at einglar eru til!

# Uppskot til hugvekjandi samrøður

1. Augustus keisari hevði stórt vald. Tá ið hann gjørði av, at øll menniskju skuldu fara til tann býin, tey vóru ættað, so gjørdu tey tað. Heldur tú, at øll fólk í Føroyum høvdu farið til ta bygdina ella tann býin, haðani tey vóru ættað, um løgmaður ella drotningin hevði biðið tey?

Um vit hava ræði á einum landi, eiga vit tað so? Eigur forsetin ella kongurin eisini menniskjuni? Tíni foreldur ráða yvir tær, men eiga tey teg?

2. Augustus keisari vildi telja menniskjuni í “øllum heiminum”. Hvat heldur tú var ætlanin við tí? Heldur tú, at tað er umráðandi at vita, hvussu nógv menniskju eru á jørðini? Hvussu nógv menniskju eru í bygdini ella býnum, har tú býrt? Er tað meira umráðandi fyri ein kong at vita tað enn fyri teg? Hví heldur tú tað?

3. Hirðarnir møttu einum stórum og vøkrum eingli. Men eru einglar til? Vóru kanska einglar til, tá Jesus varð føddur, men ikki longur? Ella er tað kanska ikki satt, at hirðarnir møttu einum eingli? Um tað ikki var ein eingil, sum teir møttu, hvørjum møttu teir so?

4. Hirðarnir gjørdust bangnir, tá ið ein eingil bráðliga stóð framman fyri teir. Hevði tú verið bangin, um ein eingil bráðliga stóð framman fyri tær? Um ja, merkir tað, at einglar eru vandamiklir? Hvussu kunnu vit vita, um nakað veruliga er vandamikið, um vit onkuntíð eru bangin fyri tí vandaleysa? Og hvussu kunnu vit vita, um okkurt er vandamikið, um vit ikki eru bangin fyri tí?

5. Tann stóri, vakri eingilin var bara ein boðberi. Tað var lítla barnið, sum var mest umráðandi í søguni. Men hvussu kann eitt lítið barn vera meira umráðandi enn ein stórir, vakur eingil, sum hirðarnir enntá óttaðust? Heldur tú, at barnið var meira umráðandi enn eingilin, tí tað ein dag skuldi gerast ein stórir kongur? Ella kann eitt lítið barn vera meira umráðandi enn nakað annað, bara tí tað er eitt lítið barn?

6. Eingilin segði við hirðarnar, at teir skuldu fara til Betlehem at finna lítla barnið í krubbuni. Hevði tú havt gjørt, sum eingilin segði? Hví, hví ikki? Hevði tú havt gjørt tað, um tað var eitt barn, sum bað teg fara?

7. Einglarnir syngja millum annað um frið á jørð. Hava øll menniskju uppiborið at vera eydnurík? Hava tey, sum eru ljót ímóti øðrum, rætt at hava tað gott? Kunnu vit seta nakrar treytir fyri, hvørji menniskju hava uppiborið eydnu?

8. Tann stóri eingilin segði við hirðarnar, at barnið skuldu bjarga menniskjunum undan øllum illum. Men hvørji sløg av illum tingum heldur tú, at eingilin meinti við? Hvør kann hjálpa okkum við at taka burtur:

- tannapínu?
- ljót klæðir?
- hungur?
- fátækradømi?
- happing?
- óvinir?
- sorg?

Er nakað av hesum, sum vit sjálv kunnu fáa í rættlag? Ella kann Gud hjálpa okkum við hesum?

9. Hirðarnir lovaðu Gudi, tí alt varð, sum eingilin hevði sagt. Men hvussu kundu teir vita, at teir skuldu biðja til Gud, tá ið tað var ein eingil, sum hevði sagt teimum alt, og ikki Gud?

10. Maria goymdi alt, sum hon hevði hoyrt, í hjarta sínum. Ber tað til? Merkir tað, at hjartað er sum ein eskja, har vit kunnu goyma lutir? Hvat kunnu vit goyma í hjartanum, og hvat kunnu vit ikki goyma har?

Kunnu vit eisini goyma ymiskt í høvdinum? Kunnu vit goyma somu lutir í høvdinum, sum vit goyma í hjartanum? Kunnu vit goyma nakað í nøkrum øðrum pørtum av okkara kroppi? Hvørjar lutir kanst tú goyma aðrastaðni á kroppinum?

11. Sambært Bíbliuni fekk Jesus navn sítt frá Gudi. Ein eingil segði Mariu, at hon fór at fáa ein son, og at hesin sonurin skuldi verða nevndur Jesus. Men átti Gud ikki at havt spurt Mariu og Jósef fyrst? Spyr Gud nakrantíð menniskju til ráðs, ella eru tað bara menniskju, sum kunnu spyrja Gud?

## Jólaevangelið í Lukas, kapittul 2, versini 1 – 21

Men tað hendi í teimum døgum, at tað komu boð frá Augustusi keisara um, at allur heimurin skuldi verða skrivaður í manntal. (Hetta fyrsta manntalið var, meðan Kvirinius var landshøvdingi í Síriulandi). Og øll fóru at verða skrivað, hvør í ættarbygd sína. Men eisini Jósef fór úr Galileu, úr bygdini Nasaret, niðan til Júdeu, til Dávids bygd, sum eitur Betlehem, tí at hann var slektaður av Dávids húsi og ætt, at verða skrivaður, saman við Mariu, trúlovaðu festarmoy síni, sum var við barn. Men tað hendi, meðan tey vóru har, at tíðin kom, at hon skuldi eiga barn. Og hon átti son sín, hin fyrstafødda, og hon reivaði hann og legði hann í eina krubbu, tí at ikki var rúm fyri teimum í tilhaldshúsinum.

Og tað vóru hirðar har í sama bygdarlaginum, sum lógu úti á markini um náttina og goymdu at seyðafylgjum sínum. Og sí, eingil Harrans stóð hjá teimum, og dýrd Harrans ljómaði rundan um teir, og teir vórðu ógvuliga óttafullir. Og eingilin segði við teir: “Óttist ikki; tí sí, eg kunnger tykkum eini stór gleðiboð, sum skulu verða fyri alt fólkið. Tí at tykkum er í dag ein frelsari føddur, sum er Harrin Kristus í Dávids staði! Og hetta skulu tit hava til merkis: Tit skulu finna eitt barn reivað og liggjandi í eini krubbu.” Og í somu stund var hjá einglinum ein fjøld av himmalskum herskarum, sum lovaðu Guði og søgdu: “Heiður veri Guði í hægsta himli, [og friður á jørð, og í menniskjum góður tokki!].” Og tað hendi, tá ið einglarnir vóru farnir frá teimum aftur til himmals, tá søgdu hirðarnir hvør við annan: “Lat um okkum nú fara beinanvegin til Betlehem og vita um hesi tíðindi, sum hend eru, og sum Harrin hevur kunngjørt okkum.” Og teir fóru við skundi hagar og funnu bæði Mariu og Jósef og barnið liggjandi í krubbuni. Og tá ið teir sóu tað, søgdu teir frá teimum orðum, sum talað høvdu verið til teirra um hetta barn. Og øll, ið hoyrdu tað, undraðust á tað, sum teimum varð sagt av hirðunum. Men Maria legði sær øll hesi orð í geyma og hugsaði um tey í hjarta sínum. Og hirðarnir fóru avstað aftur, og teir lovaðu og prísaðu Guði fyri alt tað, sum teir høvdu hoyrt og sæð, soleiðis sum tað hevði verið sagt við teir.

Og tá ið átta dagar vóru lidnir, og hann skuldi verða umskorin, tá varð navn hansara kallað Jesus, soleiðis sum tað var kallað av einglinum, áðrenn hann var gitin í móðurlívi.